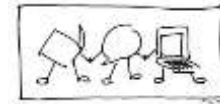

El pòster, eina de comunicació científica

1. Què són els pòsters? Per a què serveixen? Quins objectius tenen?

El pòster

2. Quins tipus d'elements té un pòster?

Quan es vol presentar un pòster en un acte o esdeveniment científic, els organitzadors demanen que l'autor els envii un resum per poder-ne avaluar la pertinència i adequació, i així poder decidir-ne l'acceptació.

3. [Identificar les parts d'un resum](#), com a document relacionat amb el pòster (conceptual i procedimental). Quines són les dades bàsiques que ha de tenir tot bon resum?

4. Llegiu el resum que hi ha a continuació i determineu si conté aquestes dades.

José L. CAPÓN, Universitat Autònoma de Barcelona
Avaluar un hipertext: proposta d'instrument

Les noves tecnologies han suposat un canvi radical en l'escriptura, en les seves pràctiques i en els models de textualitat que empren. Aquest canvi pot sintetitzar-se en el naixement d'una nova estructura, l'hipertext, i un mitjà de comunicació i circulació privilegiat: internet. Els nostres alumnes, per tant, llegeixen nous tipus de text i el nostre deure és acompanyar-los en el procés d'aprenentatge d'aquesta " hiperlectura " (no perdre's per l'hiperespai, fer una interpretació crítica i no desapropiar les seves potencialitats) i d'aquesta " hiperescriptura ", és a dir, escriure aquest nou tipus de text d'acord amb el mitjà, des d'una perspectiva crítica i procurant generar aprenentatge no només del

procés de composició sinó també sobre el tema del que s'escriu. Aquest procés pot entendre's com un procés d'adquisició d'un text, estructura, publicació i eines de redacció especialitzades.

La següent comunicació planteja incorporar els resultats de la investigació en didàctica de l'escriptura (veure els treballs de D. Cassany o d'A. Camps al respecte) a la composició d'hipertexts bo i atenent al seu ús real a l'aula. Per això, presenta un instrument d'avaluació (una pauta avaluativa) en el context d'una unitat didàctica major. La necessitat d'inserir l'activitat d'avaluació en una unitat didàctica esdevé un dels punts capitals ja que dóna sentit a la tasca d'escriptura que es desenvolupa i permet en darrer terme la incorporació de l'activitat avaluatora en altres funcions pròpies del procés de composició com ara la planificació o la correcció.

La pauta avaluativa aconsegueix una doble finalitat: d'una banda, serveix als alumnes i als docents com a instrument per a una avaluació formativa; de l'altra, permet al professor-investigador l'obtenció de dades per avançar en la recerca d'una didàctica de la composició d'hipertexts. Val a dir que encara no disposem d'un marc teòric de referència acceptable o que presenti el problema des d'una visió global. Fóra bo que en una proposta teòrica sobre la composició d'hipertexts intervinguessin: (a) el debat teòric al voltant de les característiques i possibilitats de l'hipertext; (b) el debat lingüístic sobre l'estructura de l'hipertext; (c) les teories de l'aprenentatge que definissin les exigències cognitives i metacognitives de l'hipertext i de l'aprenentatge amb hipertexts; i (d) la didàctica de la composició escrita que articuli tots aquests sabers en un model aplicable d'ensenyament-aprenentatge. La comunicació és conscient d'aquest panorama i el pren com a punt de partida al costat de la bibliografia actual sobre avaluació formativa per exposar la seva eina d'avaluació i per convertir-la al mateix temps en un instrument útil per a la recerca en una àrea en desenvolupament.

La complexitat del procés de composició d'hipertexts permet diferents aspectes sobre els quals exercir l'activitat avaluatora: (a) els relacionats amb destreses derivades de l'ús d'instruments informàtics (control del programa, del teclat, eficàcia en la seva utilització); (b) els heretats de l'activitat de composició el text (des de l'adequació del text al seu destinatari fins a la correcció gramatical); i (c) els derivats de les característiques específiques d'un hipertext i de les escriptures no lineals: coherència semàntica dels nodes, facilitat de navegació, retòrica visual, etc. Tanmateix, un dels principals objectius en utilitzar aquesta pauta és generar activitat metalingüística i metacognitiva que permeti la gestió dels nous aprenentatges i sabers que s'han d'adquirir. En aquest sentit, la pauta introdueix termes específics (hipertext, node, hiperenllaç) i els sotmet a la discussió dels alumnes. La finalitat d'aquesta eina, en síntesi, és oferir una activitat d'avaluació formativa, una estratègia de recerca i una introducció a un nou i específic tipus de text: l'hipertext.

<http://conferences.telecom-bretagne.eu/glat-barcelona2004/resumes/38%20CAPON.html>

El contingut del pòster

5. La concepció del pòster. Com ha de ser un pòster?

6. Quina és la seqüència lògica en la preparació d'un pòster?

7. [L'estructura del pòster](#). Com s'estructura el contingut d'un pòster? Quines parts té?

8. [Característiques textuais del pòster](#). A què ens referim quan parlem de característiques textuais d'un pòster?

9. Coherència i cohesió. El text, el paràgraf i les frases. Claredat.

Aquest paràgraf presenta oracions massa llargues i poc clares. El pots millorar? [Aquesta](#) és una millora possible.

S'indica en l'apartat de plànols (plànol de coberta) la situació dels suports d'antena i com a mínim hi ha d'haver una distància de 5 metres a l'obstacle o pal més pròxim i la distància mínima a línies elèctriques haurà de ser d'1,5 vegades la longitud del pal. 130 km/h de velocitat del vent hauran de suportar les antenes i els elements del sistema captador de senyals i els cables de connexió seran del tipus intempèrie o, en tot cas, hauran d'estar protegits adequadament.

10. Cohesió. La puntuació és important. A continuació hi ha un [fragment puntuat de dues maneres](#). Llegiu-lo i trieu quina de les dues maneres és millor.

La aparición, hace algunos años, de las primeras publicaciones periódicas electrónicas, hizo suponer, que en muy poco tiempo éste, sería el medio por el que las comunidades científicas iban, a difundir sus estudios e iban, a estar informados de lo que se producía en las distintas disciplinas del conocimiento humano. Esta previsión, está completamente demostrada en el momento actual, en el cual las revistas electrónicas, están presentes en todos los ámbitos de la investigación y su uso, está ampliamente generalizado, tanto entre las instituciones que se dedican a la investigación, como entre los usuarios o lectores de revistas y diarios de información general.

La aparición, hace algunos años, de las primeras publicaciones periódicas electrónicas hizo suponer que en muy poco tiempo éste sería el medio por el que las comunidades científicas iban a difundir sus estudios e iban a estar informados de lo que se producía en las distintas disciplinas del conocimiento humano. Esta previsión está completamente demostrada en el momento actual, en el cual las revistas electrónicas están presentes en todos los ámbitos de la investigación y su uso está ampliamente generalizado, tanto entre las instituciones que se dedican a la investigación, como entre los usuarios o lectores de revistas y diarios de información general.

11. Més **puntuació**. El següent text no s'entén. Pots [millorar-ne la puntuació](#) i fer un ús adequat de la tipografia (cursiva)?

El moviment ondulatori és el procés pel qual es propaga energia d'un lloc a un altre sense transferència de matèria mitjançant ones quan aquestes ones necessiten un medi material s'anomenen ones mecàniques si es produeix una vibració en un punt d'un medi elàstic aquesta es transmet a tots els punts les ones mecàniques són les pertorbacions que es transmeten per aquest medi quan el moviment és uniforme s'anomena vibració harmònica quan una partícula es mou des d'un punt extrem fins a l'altre i torna passant dues vegades per la posició d'equilibri diem que ha fet una oscil·lació o vibració completa

12. En un pòster cal evitar les **redundàncies** i l'ús de **paraules buides**.

Les frases següents són millorables. [Si s'eliminen algunes paraules redundants que contenen](#), les frases conserven el mateix significat.

No es va poder analitzar la mostra per un error involuntari.
Actualment es coneixen sis espècies d'algues.
El fòssil pertany a un vertebrat extingit del Juràssic.

Pots identificar i [eliminar les paraules sobreres de les següents frases?](#) (solucions pàg. 54 i 50)

- L'acord més important que va acordar la junta general d'accionistes va ser traslladar el domicili social.
- La introducció del llibre ens introdueix en l'argument de l'obra.
- Em va demanar que tornés a començar de nou.
- Si us plau, apropi's de més a prop.
- Tanmateix, però, cal reconèixer que és una bona persona.
- El seu error no es limita només al fet d'haver-nos enganyat.
- Cal emplenar aquesta sol·licitud per a sol·licitar la beca.
- No obstant això, però, la gent se l'estima.
- La Mesa tindrà al llarg del dia d'avui diverses reunions a nivell de grups parlamentaris i també de subgrups.
- El tema que preocupa l'oposició són les mancances a nivell d'actuacions per part del Govern en l'àmbit de les polítiques socials.
- La decisió per part del comitè d'empresa ha estat fer la convocatòria d'una vaga.
- La premsa destaca les últimes detencions pel que fa a Catalunya de polítics corruptes.
- En la jornada d'avui s'han produït diverses trobades en forma de reunió per part dels portaveus pertanyents als grups parlamentaris.
- S'han produït manifestacions en la pràctica totalitat de la geografia catalana.
- En ordre a evitar l'aparició de més problemes, el president ha passat a expulsar de la sala la sèrie de diputats que no observava l'ordre degut.
- Durant aquella legislatura, la qüestió de les diputades dones al Parlament de Catalunya va experimentar un augment més gran que per part de la resta de parlaments de l'Estat.
- El candidat a president va passar a dimitir poques hores després que es produís la ruptura de les negociacions.

13. Cal fer servir els [connectors adequats](#) per enllaçar els diferents paràgrafs i frases i per desenvolupar les idees seguint un ordre lògic.

[Completa el següent text](#) amb els connectors adequats (solucions pàg. 54).

per tant - després - d'una banda - de l'altra - de fet - primerament - per contra

Un dels principals aprenentatges de la Comissió al llarg de les seves feines ha estat, -----, constatar que existeix una cooperació privada internacional per a afavorir el frau fiscal i el blanqueig de capitals mitjançant l'opacitat en les operacions i les transaccions financeres internacionals, i, -----, que un dels mecanismes principals en aquesta cooperació és el fet que el sistema financer, en l'àmbit internacional, sovint treballa conjuntament a favor de l'opacitat. -----, la manca de recursos materials i humans, la poca coordinació entre governs i entre les institucions judicials dedicades a perseguir els evasors fiscals, -----, i en molts casos la passivitat manifesta dels governs, -----, fa que la lluita contra aquests evasors sigui completament desigual. -----, el disseny institucional europeu és totalment ineficient per a atacar aquestes activitats opaques. -----, hi ha estats de la Unió Europea que es neguen a compartir informació bancària o fiscal amb els altres estats membres.

14. Busca el [connector adequat per a cadascun d'aquests contextos](#) (solucions pàg. 66).

INTRODUIR IDEA la ineficàcia de l'Administració per a recaptar els impostos, s'ha coincidit de manera

Unànime a assenyalar la manca de recursos de què disposen tant l'Administració tributària com

l'Administració de justícia a l'hora de perseguir d'una manera més eficaç el frau i l'evasió fiscal.

AFEGIR UNA ALTRA IDEA s'ha apuntat a una excessiva complexitat de la llei, que afavoreix les grans fortunes de qui pot buscar el millor assessorament i la tributació més eficient, i penalitza el

desconeixement de les persones amb menys recursos, les quals sovint es veuen immerses en un expedient d'hisenda per errors a l'hora de tributar. ACLARIMENT O DETALL O EXEMPLIFICACIÓ, s'ha de destacar el que s'ha anomenat «fracàs» de l'Administració en la relació amb l'administrat en matèria fiscal, CAUSA s'ha considerat que és un model de relacions basat en la repressió i no en la cooperació, i en el fet de centrar les sancions (i els delictes) per quanties totals de frau i no pel que es pugui considerar una actuació i actitud realment fraudulenta, més enllà de superar o no el topall sancionable o punible.

ADVERSATIVA no tot és frau fiscal, CAUSA s'estima que Espanya és l'estat de la Unió Europea amb més liquidacions no cobrades, amb un import de prop de 20.000 milions d'euros. ACLARIMENT O DETALL, s'han expressat alguns dubtes sobre el sistema de tributació per autoliquidació, sobretot en un context social que no promou el pagament d'impostos. Més mitjans no vol dir més unitats de control, sinó aconseguir que les ja existents funcionin correctament i siguin eficaces. La multiplicitat d'organismes que persegueixen els delictes de corrupció i d'evasió de capitals pot ésser, ÈMFASI, un problema si aquests estan infradotats i mancats de coordinació.

15. Cal evitar les [frases ambigües i errors de concordança](#).

Aquesta frase és ambigua: *Es van preparar cultius per a cada fong aïllat fent servir matrassos d'1 l.* No se sap si els matrassos es van fer servir per aïllar els fongs o per preparar cultius. S'ha de resoldre millorant-ne la sintaxi.

La frase següent presenta un error de concordança: *La mida màxima de les escòries i la presència de ferralla depèn de si se'ls ha aplicat un processament.*

Més [frases ambigües](#) (solucions pàg. 48):

- Es necessita gent que sigui seriosa a la tarda per a atendre el públic.
- El doctor Planes va operar el pacient amb una cama trencada.
- Rebuig del terrorisme del PTK i del PDCI.
- Va entrar una dona que no havia vist mai amb la Laura.
- Vam entrar a la botiga de perles de Manacor.
- Va corregir els exercicis del alumnes i els va dir que no eren gens precisos.

16. Cal eliminar les [construccions gramaticals incoherents](#).

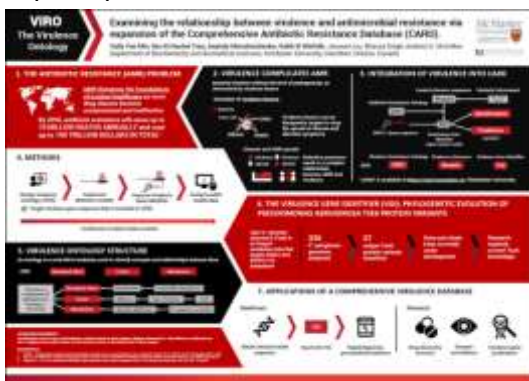
- A la classe, els uns volien anar de viatge a Itàlia, alguns volien anar a Grècia.
- És un cas difícil de resoldre: d'una banda, no sabem, qui és l'assassí i no hi ha pistes suficientment clares.
- Quan vaig parlar amb la Rosa, una noia morena, alta i bonica com un sol, que sempre està contenta i tracta tothom amb amabilitat. Espero tornar-la a veure aviat, perquè crec que n'estic enamorat.
- Quna van sortir els Beatles, això va entusiasmar el públic, que va esclatar en aplaudiments.

17. Retornem a l'[estructura del pòster](#). El pòster com a **producte visual**. Més enllà dels elements textuais, com s'estructura el contingut d'un pòster?

Si en un pòster haguéssiu de triar entre un text presentat amb [una llista o un gràfic](#) per expressar una informació, seria preferible decantar-se per la llista?

Un pòster ha d'estar [estructurat en columnes](#) perquè es pugui llegir de dalt a baix i d'esquerra a dreta?

18. Aquest pòster té una estructura correcta? Per què?

[Aquesta](#) és l'opinió d'una experta.

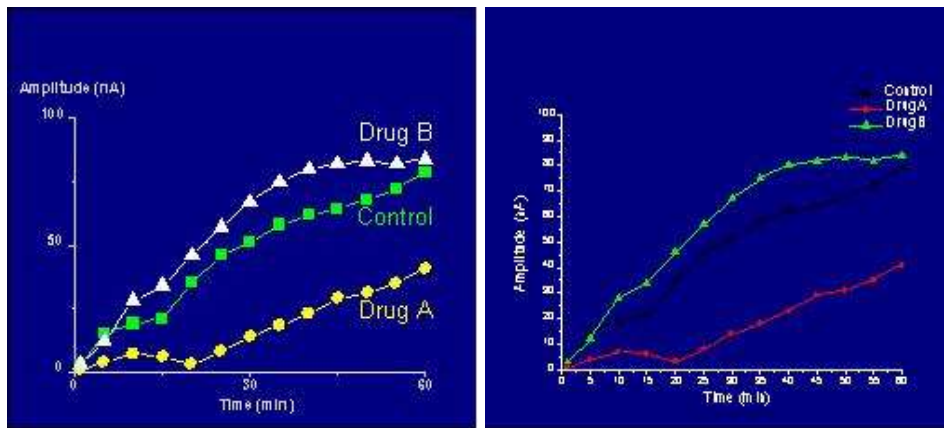
19. [Característiques formals \(I\): el color](#)

Com s'han d'utilitzar els colors en un pòster?

20. [Característiques formals \(I\): les il·lustracions](#)

Quines són les il·lustracions que formen part habitualment d'un pòster?

Quin d'aquests dos gràfics és més clar? Per què?

Altres il·lustracions: els mapes conceptuals. El [Cmap](#) és una eina per crear-ne.

21. [Característiques formals \(II\): la tipografia](#)

Quins aspectes inclou la tipografia? Com s'ha d'utilitzar? Consells.

22. Corregeix possibles errors tipogràfics.

Exercicis

Detecta la tipografia mal utilitzada i proposa'n una d'alternativa:

1. La primera lectura obligatòria del curs és «El cafè de la Marina», de Josep Maria de Sagarra.
2. El *president* del Consell va dir que encara «era possible aconseguir un acord».
3. El Barça, «desconegut» per l'afició, va perdre el partit.
4. Les coses es van fer, «mutatis mutandis», com les havia anunciat el director.
5. Va llegir l'article «La polèmica llista de 'senyes d'identitat' que preveu la llei del PP valencià» del diari «Vilaweb».
6. El Llibre d'estil de la CCMA està disponible en línia.
7. L'Aragó catalanòfon és anomenat popularment «Franja de Ponent».
8. Els seguidors *merengues* van omplir l'estadi.
9. Va participar en el *congrés Catalunya, un cas excepcional a Europa?*

El pòster com a text escrit. Passos per a l'elaboració: <http://blogs.uab.cat/escriureclar/criteris/>

23. Què és una [sessió de pòsters](#)?

24. Quines diferències hi ha entre un pòster i la [seva presentació oral](#)?

25. Quins moments es poden distingir en la presentació oral d'un pòster? Quines característiques tenen cadascun d'ells?

26. Tot seguit podreu escoltar una presentació oral d'un pòster. Elaboreu primer una pauta d'avaluació o rúbrica. Què cal valorar-ne? Aquí teniu un possible [model](#).

	RÚBRICA	Valoració
a)	...	
b)	...	
c)	...	
d)	....	
e)	...	
f)	...	
g)	...	

27. [Escoltem ara la presentació](#) (exemple). Al final, feu-ne una valoració global i justifiqueu si seria prou efectiva o no.

28. Elaboració de rúbriques adequades per a les pròpies necessitats docents i avaluadores.

http://www.upc.edu/slt/comcomunicar/files/rubrica_escrita_ca.pdf
http://www.upc.edu/slt/comcomunicar/files/rubrica_oral_ca.pdf Discussió

29. Quins són els [avantatges i els desavantatges del pòster](#) com a mitjà per presentar una recerca?

A continuació trobareu una sèrie de trets que caracteritzen els pòsters i les sessions de pòsters. Indiqueu si considereu que són [avantatges o inconvenients](#) d'aquest tipus de comunicació científica.

[1] Els pòsters es presenten en un ambient d'informalitat, cosa que afavoreix la interacció amb l'audiència.

[2] Els assistents a la reunió científica poden triar si estudien tots els pòsters que s'exhibeixen en una sessió, uns quants o només un, sense haver de sortir del lloc on es du a terme l'esdeveniment.

[3] El pòster pot ser vist com una contribució de segona classe en un esdeveniment científic.

[4] A vegades costa d'analitzar bé alguns pòsters, perquè hi ha massa gent que se'ls mira o perquè s'exposen en sales massa petites o massa plenes de gent.

[5] Hi ha molta flexibilitat en les presentacions de pòsters: poden tenir lloc en una mateixa sala o en espais diferenciats. A més, es poden exposar durant molt temps, i això permet que puguin ser vistos fora dels horaris programats per a les presentacions.

[6] Una sessió de pòsters permet presentar més treballs que no pas altres actes previstos en esdeveniments científics (taules rodones, presentacions d'experiències, comunicacions, etc.).

[7] El públic normalment no pot assimilar tots els pòsters que es presenten, perquè no s'exhibeixen durant prou temps per poder-los estudiar tots exhaustivament.

[8] El pòster és un format ideal per mostrar segons quin material: quadres complexos, imatges, gràfics, etc.

[9] Hi ha recerques o temes que no són adequats per ser presentats en forma de pòster.

[10] Un ambient massa relaxat en una sessió de pòsters pot fer perdre l'oportunitat de fer una presentació seriosa del seu treball a un investigador.

ACTIVITATS FINALS

30. Seleccioneu [dos dels pòsters que es presenten aquí](#) i valoreu-hi críticament algun dels aspectes presentats a la secció. Per exemple, [en aquest pòster](#) algun dels elements no es presenta amb suficient claredat.

[Altres aspectes relacionats amb el pòster: transport, fotocòpies i recuperació](#)